

MUHANDISLIK

& IQTISODIYOT

*ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal*

2026-YIL

OKTABR / 10-SON II-QISM

Milliy nashrlar

OAK: <https://oak.uz/pages/4802>

05.00.00 – Texnika fanlari

08.00.00 – Iqtisodiyot fanlar

Google
Scholar

ISSN INTERNATIONAL
STANDARD
SERIAL
NUMBER
INTERNATIONAL CENTRE

OpenAIRE

ISSN: 3060-463X

РЭУ.РФ
ИМЕНИ Г.В. ПЛЕХАНОВА
ТАШКЕНТСКИЙ ФИЛИАЛ

muhandislik & iqtisodiyot

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

Elektron nashr, 2026-yil, oktabr.

Bosh muharrir:

Zokirova Nodira Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, DSc, professor

Bosh muharrir o'rinbosari:

Shakarov Zafar G'afforovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori, PhD, dotsent

Tahrir hay'ati:

Abduraxmanov Kalendar Xodjayevich, O'z FA akademigi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Sharipov Kongratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori, professor

Maxkamov Baxtiyor Shuxratovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Shaumarov Said Sanatovich, texnika fanlari doktori, professor

Turayev Bahodir Xatamovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Nasimov Dilmurod Abdulloyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

Allayeva Gulchexra Jalgasovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Arabov Nurali Uralovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Maxmudov Odiljon Xolmirzayevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Xamrayeva Sayyora Nasimovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Bobonazarova Jamila Xolmurodovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Irmatova Aziza Baxromovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Bo'taboyev Mahammadjon To'ychiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Shamshiyeva Nargizaxon Nosirxuja kizi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor,

Xolmuxamedov Muhsinjon Murodullayevich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Xodjayeva Nodiraxon Abdurashidovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Amanov Otabek Amankulovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Qurbonov Samandar Pulatovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Zikriyoyev Aziz Sadulloyevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Tabayev Azamat Zaripbayevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sxay Lana Aleksandrovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Ismoilova Gulnora Fayzullayevna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Djumaniyazov Umrbek Ilxamovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Kasimova Nargiza Sabitdjanovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Kalanova Moxigul Baxritdinovna, dotsent

Ashurzoda Luiza Muxtarovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sharipov Sardor Begmaxmat o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Tursunov Ulug'bek Sativoldiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Bauyetdinov Majit Janizaqovich, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti dotsenti, PhD

Botirov Bozorbek Musurmon o'g'li, Texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sultonov Shavkatjon Abdullayevich, Kimyo fanlari doktori, (DSc)

Jo'raeva Malohat Muhammadovna, filologiya fanlari doktori (DSc), professor.

Yusupov Maxamadamin Abduxamidovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi (DSc), professor

Kalonova Moxigul Baxritdinovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent

Mirzayev Kulmamat Djanzakovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi (DSc), professor.

Karimova Nilufar Sadirdin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Norboyev Odil Abrayevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Pardaev Umidjon Uralovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

Xolmirzayev Ulug'bek Abdulazizovich, Iqtisodiyot fanlari doktori (DSc)

muhandislik & iqtisodiyot

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

- 05.01.00 – Axborot texnologiyalari, boshqaruv va kompyuter grafikasi
- 05.01.01 – Muhandislik geometriyasi va kompyuter grafikasi. Audio va video texnologiyalari
- 05.01.02 – Tizimli tahlil, boshqaruv va axborotni qayta ishlash
- 05.01.03 – Informatikaning nazariy asoslari
- 05.01.04 – Hisoblash mashinalari, majmualari va kompyuter tarmoqlarining matematik va dasturiy ta'minoti
- 05.01.05 – Axborotlarni himoyalash usullari va tizimlari. Axborot xavfsizligi
- 05.01.06 – Hisoblash texnikasi va boshqaruv tizimlarining elementlari va qurilmalari
- 05.01.07 – Matematik modellash
- 05.01.11 – Raqamli texnologiyalar va sun'iy intellekt
- 05.02.00 – Mashinasozlik va mashinashunoslik
- 05.02.08 – Yer usti majmualari va uchish apparatlari
- 05.03.02 – Metrologiya va metrologiya ta'minoti
- 05.04.01 – Telekommunikatsiya va kompyuter tizimlari, telekommunikatsiya tarmoqlari va qurilmalari. Axborotlarni taqsimlash
- 05.05.03 – Yorug'lik texnikasi. Maxsus yoritish texnologiyasi
- 05.05.05 – Issiqlik texnikasining nazariy asoslari
- 05.05.06 – Qayta tiklanadigan energiya turlari asosidagi energiya qurilmalari
- 05.06.01 – To'qimachilik va yengil sanoat ishlab chiqarishlari materialshunosligi
- 05.08.03 – Temir yo'l transportini ishlatish
- 05.08.06 – "G'ildirakli va gusenisali mashinalar va ularni ishlatish" (texnika fanlari)
- 05.09.01 – Qurilish konstruksiyalari, bino va inshootlar
- 05.09.04 – Suv ta'minoti. Kanalizatsiya. Suv havzalarini muhofazalovchi qurilish tizimlari
- 10.00.06 – Qiyosiy adabiyotshunoslik, chog'ishtirma tilshunoslik va tarjimashunoslik
- 10.00.04 – Yevropa, Amerika va Avstraliya xalqlari tili va adabiyoti
- 08.00.01 – Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 – Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 – Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 – Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 – Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 – Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 – Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 – Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 – Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 – Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 – Marketing
- 08.00.12 – Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 – Menejment
- 08.00.14 – Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 – Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 – Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 – Turizm va mehmonxona faoliyati

Ma'lumot uchun, OAK
Rayosatining 2024-yil 28-avgustdagi 360/5-son qarori bilan "Dissertatsiyalar asosiy ilmiy natijalarini chop etishga tavsiya etilgan milliy ilmiy nashrlar ro'yxati"ga texnika va iqtisodiyot fanlari bo'yicha "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali ro'yxatga kiritilgan.

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz:

1. Toshkent shahridagi G.V.Plexanov nomidagi Rossiya iqtisodiyot universiteti
2. Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti
3. Toshkent irrigatsiya va qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalash muhandislari instituti" milliy tadqiqot universiteti
4. Islom Karimov nomidagi Toshkent davlat texnika universiteti
5. Muhammad al-Xorazmiy nomidagi Toshkent axborot texnologiyalari universiteti
6. Toshkent davlat transport universiteti
7. Toshkent arxitektura-qurilish universiteti
8. Toshkent kimyo-texnologiya universiteti
9. Jizzax politexnika instituti

MUNDARIJA

O'ZBEKISTONDA QAYTA SUG'URTA MEXANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH: BOZOR TENDENSIYALARI VA XALQARO TAJRIBA	9
Abirkulova Sohibjamol Normuxammad qizi	
KUZATUV KAMERALARI VIDEOMA'LUMOTLARI ASOSIDA TALABALAR DAVOMATINI HISOBGA OLISHNING INTELLEKTUAL AXBOROT TIZIMI ALGORITMLARI VA DASTURIY TA'MINOTI.....	15
Melibayeva Xilolaxon Numonjon qizi	
REGIONAL DISPARITIES IN FOREIGN INVESTMENT AND EXPORTS IN UZBEKISTAN: EVIDENCE FOR THE TERRITORIAL TIER OF INVESTMENT GOVERNANCE.....	20
Imamov Javokhir	
RAQAMLI PLATFORMA VA XALQARO MARKETING ASOSIDA O'ZBEKISTON TA'LIM TURIZMI EKSPORTINI OSHIRISH MEXANIZMI	25
Nigmatova Malika Baxtiyorovna	
РИСКИ ИИ-АВТОМАТИЗАЦИИ ПРОФЕССИЙ ДЛЯ ВЫПУСКНИКОВ ШКОЛ УЗБЕКИСТАНА: ПРОФОРИЕНТАЦИОННЫЙ АСПЕКТ	31
Сагдуллаев Шукурулло Комил угли	
POMIDOR URUG'LARIGA KO'RINUVCHI OPTIK NURLANISH VA O'ZGARUVCHAN MAGNIT MAYDON BILAN KOMBINATSIYALANGAN ISHLOV BERISHNING KO'CHAT SIFATI VA HOSILDORLIKKKA TA'SIRI ...	36
Rasulov Davronbek, Eshpulatov N.	
TO'QIMACHILIK SANOATINI IQTISODIY RIVOJLANTIRISH MEXANIZMINI TAKOMILLASHTIRISHDA NATIJAGA ASOSLANGAN YONDASHUV	41
Mahmudova Chinora	
BIZNESNING BARQAROR O'SISHINI TA'MINLASHDA XODIMLAR MOTIVATSIYASI VA INSON RESURLARINI RIVOJLANTIRISHNING STRATEGIK AHAMIYATI	47
Suyunova Kamilla, Xamroyeva Kumush	
XORAZM VILOYATINING DEMOGRAFIK-IQTISODIY RIVOJLANISHI VA URBANIZATSIYA JARAYONLARINING SHAKLLANISHI	51
Sobirov Javoxir Xayrulla o'g'li	
ВЕЩЕСТВЕННЫЙ СОСТАВ ЗОЛОТОГО ОРУДЕНЕНИЯ МЕСТОРОЖДЕНИЯ ЧАКМАКТАШ	60
Исаходжаев Х. Б., Ишбобаев Т. Б., Пирназаров М. М., Муминов М. Б., Мирзаходжаев Т. Р.	
YANGI O'ZBEKISTON SHAROITIDA QO'QON SHAHRI IQTISODIYOTINING TARMOQLAR KESIMIDAGI RIVOJLANISH TENDENSIYALARI	66
Qodirov Abubakr, Egamberdiyev Muzaffar	
DEPOZIT STAVKALARI PASAYISHI SHAROITIDA TIJORAT BANKLARINING QIMMATLI QOG'OZLAR BOZORIDAGI VOSITACHILIK XIZMATLARINI RIVOJLANTIRISH ORQALI DAROMADLARNI SHAKLLANTIRISH	71
Ortiqboyev Bahrom Bahodir o'g'li	
MEHNAT SAMARADORLIGI VA BANDLIKNING XIZMATLAR SEKTORIDAGI IQTISODIY AHAMIYATI	75
Djurayev Olimjon Narkulovich	
МОДЕЛЬ КОМПЛЕКСНОГО АНАЛИЗА ПРОЦЕССА КОМПЬЮТЕРНОЙ РАЗВЕДКИ ИНФОКОММУНИКАЦИОННЫХ СИСТЕМ БАНКОВСКОГО СЕКТОРА	80
Бекбаев Гамзатдин Алеутдинович	
O'ZBEKISTONDA YURAK-QON TOMIR KASALLIKLARIDA SUN'IY INTELLEKT BO'YICHA TADQIQOTLAR VA ADABIYOTLAR SHARHI	87
Uteuliev Niyetbay, Saytov Kamiljan	
АНАЛИЗ ТЕКУЩИХ ПРОЕКТОВ ГОСУДАРСТВЕННО-ЧАСТНОГО ПАРТНЕРСТВА С УЧАСТИЕМ МЕЖДУНАРОДНЫХ ФИНАНСОВЫХ ИНСТИТУТОВ	94
Атаджанова Динара Хасановна	

INVESTITSIYA RESURSLARINI YUQORI QO'SHILGAN QIYMATLI TARMOQLARGA QAYTA TAQSIMLASH ORQALI TARKIBIY O'ZGARISHLAR VA IQTISODIY O'SISH O'RTASIDAGI BOG'LIQLIKNI KUCHAYTIRISH....	101
Yoqubova (Sheraliyeva) Zilola Tura qizi	
SIZING THE APERTURE AREA, PHASE-CHANGE TEMPERATURE AND STORAGE CAPACITY OF A SOLAR-CONCENTRATOR-DRIVEN PCM RADIANT FLOOR	107
Jurabek Kamolov, Sokhib Temirov Marjona Makhmudova	
O'ZBEKISTONDA SOLIQ XAVFLARI BO'YICHA TUSHUNTIRISHLI XABARNOMALAR SAMARADORLIGINI BAHOLASH METODIKASINI TAKOMILLASHTIRISH	118
Abdurakhmanov Olim Kalandarovich	
QASHQADARYO VILOYATIDA YETISHTIRILGAN QISHLOQ XO'JALIGI MAHSULOTLARINING XO'JALIK TOIFALARI BO'YICHA TAHLILI	123
Nurxonov Nurkomil Qahramon o'g'li	
KICHIK BIZNESNI YASHIRIN IQTISODIYOTDAN CHIQUARISHDA RAQAMLASHTIRISH VA MOLIYAVIY SHAFFOFLIK MEXANIZMLARI	129
Yunusov Marat Erkinovich	
BARQAROR TRANSPORT XIZMATLARI UCHUN "YASHIL" INFRATUZILMANI SHAKLLANTIRISHNING METODOLOGIK ASOSLARI	135
Quliyev Begimqul Melikovich	
BO'LAJAK VETERINAR MUTAXASSISLARNING TADQIQOTCHILIK KOMPETENSIYASINI RIVOJLANTIRISHDA ZAMONAVIY AMALIYOT	141
Narziyeva Nargiza Norkuziyevna	
O'ZBEKISTONDA MILLIY VALYUTADAGI MUDDATLI DEPOZITLAR BO'YICHA FOIZ STAVKALARINING DINAMIKASI VA DIFFERENSIALLASHUVINI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI	146
Mamatkulov Nurbek Kamiljon o'g'li	
O'ZBEKISTONDA ILMIY TADQIQOT LOYIHALARINING SAMARADORLIGINI BAHOLASH METODOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISH	154
Bo'riyev Sherbek Akrom o'g'li	
SEGMENTAR HISOB VA HISOBOTNI TASHKIL ETISHNING XALQARO STANDARTLARI HAMDA ILG'OR XORIJ TAJRIBASI.....	162
U. A. Shirinov	
INNOVATSION IQTISODIYOT SHAROITIDA AHOLI BANDLIGINI BAHOLASHNING KENGAYTIRILGAN KO'RSATKICHLAR TIZIMI.....	168
Akbarova Malika Iloxomovna	
BUDJET TASHKILOTLARIDA MOLIYAVIY XATO VA NOMUVOFIQLIKLAR ICHKI AUDITINI AMALGA OSHIRISH METODIKASINING AMALDAGI HOLATINI BAHOLASH	173
Mulayev Farxod Alisherovich	
МЕЖДУНАРОДНЫЙ ОПЫТ ОЦЕНКИ ВЛИЯНИЯ INDUSTRY 4.0 НА ПРОИЗВОДСТВО	178
Кудайназарова Дилназ Кошкарбаевна	
KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIKNING IQTISODIY TARAQQIYOTDAGI O'RNI.....	184
Raxmatov Mirshams, Pardayeva Asalxon	
AKSIYADORLIK JAMIYATLARIDA TO'LOVGA QOBILIYATSIZLIKNI ERTA ANIQLASHNING MOLIYAVIY-ANALITIK MEXANIZMLARI VA INTEGRAL BAHOLASH TIZIMI.....	191
Xusainov Shavkat Abdushukurovich	
"YASHIL" IQTISODIYOTGA O'TISH SHAROITIDA SANOAT KORXONALARIDA ESG TAMOYILLARI ASOSIDA BARQAROR BOSHQARUV MODELINI SHAKLLANTIRISH.....	198
Maxmudov Baxriddinxon Jo'rayevich	
TOG' VA TOG'OLDI HUDUDLARIDA QISHLOQ XO'JALIGI ISHLAB CHIQUARISHINI TASHKIL ETISHGA TABIIY SHAROITLARNING TA'SIRI.....	206
Abdulxayeva Gulshan Maxmudovna	

IVESTITSION LOYIHALARNI MOLİYALASHTIRISHDA XALQARO KREDIT LINIYALARI RESURSLARIDAN FOYDALANISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH	212
---	-----

Aliyev Bekzod Ilhomovich

KABEL SANOATI KORXONALARIDA INNOVATSION-INVESTITSION FAOLIYAT SAMARADORLIGINI BAHOLASH: "UZKABEL" AJ QK MISOLIDA	218
--	-----

Igamberdiev Karimberdi Abdullaevich

KABEL SANOATI KORXONALARIDA INNOVATSION-INVESTITSION FAOLIYAT SAMARADORLIGINI BAHOLASH: “UZKABEL” AJ QK MISOLIDA

Igamberdiev Karimberdi Abdullaevich

Muhammad al-Xorazmiy nomidagi

Toshkent axborot texnologiyalari universiteti,

Kafedra mudiri

E-mail: igamberdiev-71@mail.ru

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6192-232X>

Annotatsiya. Maqolada “Uzkabel” aksiyadorlik jamiyati qo’shma korxonasining 2020–2025-yillardagi innovatsion-investitsion faoliyati ochiq moliyaviy hisobotlar hamda integrallashgan qaytim mezonini asosida baholanadi. Tadqiqotda moliyaviy koeffitsiyentlar tahlili, dinamik qiyoslash, xarajat kanallari bo’yicha dekompozitsiya hamda kapitalni qoplash koeffitsiyentiga asoslangan chegaraviy qaytim mezonidan foydalanildi. Natijalar asosiy faoliyat rentabelligi 2021-yildagi 14,16 foizdan 2022-yilda 3,03 foiz darajasida shakllanib, 2025-yilda 6,20 foizni tashkil etganini ko’rsatadi. Kapital qo’yilmalar jadalligi esa 2020-yildagi 5,78 foizdan 2025-yilda 0,25 foiz darajasiga o’zgargan. 2020–2025-yillar uchun hisoblangan innovatsion-investitsion qaytim–0,141 ni tashkil etib, 22 foizlik kapital qiymati va uskunaning 10 yillik foydali xizmat muddati sharoitida hisoblangan 0,255 chegaraviy ko’rsatkichga nisbatan pastroq darajada shakllangan. Kanallar bo’yicha tahlil natijaning shakllanishiga ishlab chiqarish tannarxi kanali asosiy ta’sir ko’rsatganini, davr xarajatlari kanali esa ijobiy hissa qo’shganini ko’rsatadi. Shu bilan birga, ochiq moliyaviy hisobotlarda yangi mahsulotlar ulushi, xodimlarni o’qitish, mahsulotlarni sinash va sertifikatlash xarajatlari alohida ko’rsatkichlar sifatida to’liq ajratilmaganligi sababli, tahlilda moliyaviy proksi-ko’rsatkichlar va ssenariyli taxminlardan foydalanildi. Maqolada uskunalarni yangilash jarayonini rentabellik dinamikasi, tannarx tarkibi va o’lchanadigan innovatsion natijalar bilan o’zaro bog’laydigan monitoring tizimini rivojlantirish tavsiya etiladi.

Kalit so’zlar: kabel sanoati, innovatsion-investitsion faoliyat, “Uzkabel”, qaytim mezonini, asosiy faoliyat rentabelligi, kapital qo’yilmalar, tannarx kanali.

Abstract. This article evaluates the innovation and investment activities of Uzkabel Joint Venture JSC over the period 2020–2025 using publicly available financial statements and an integrated return criterion. The study applies financial ratio analysis, dynamic comparison, decomposition by cost channels, and a threshold return criterion based on the capital recovery factor. The results show that operating profitability changed from 14.16% in 2021 to 3.03% in 2022 and reached 6.20% in 2025. Capital investment intensity changed from 5.78% of revenue in 2020 to 0.25% in 2025. The calculated innovation-investment return for 2020–2025 was –0.141, remaining below the threshold value of 0.255 calculated under an assumed 22% cost of capital and a ten-year useful life of equipment. Channel decomposition indicates that the production cost channel was the main factor influencing the lower return, while period expenses made a positive contribution. At the same time, publicly available financial statements provide limited disaggregation of new-product sales and expenditures related to employee training, product testing, and certification; therefore, financial proxy indicators and scenario-based assumptions were used in the analysis. The article recommends further developing a monitoring framework that links equipment renewal with profitability dynamics, cost structure, and measurable innovation outcomes.

Keywords: cable industry, innovation and investment activities, Uzkabel, return criterion, operating profitability, capital investment, production cost channel.

Аннотация. В статье оценивается инновационно-инвестиционная деятельность совместного предприятия АО «Uzkabel» за 2020–2025 годы на основе открытой финансовой отчетности и интегрального критерия отдачи. В исследовании использованы анализ финансовых коэффициентов, динамическое сопоставление, декомпозиция по каналам затрат и пороговый критерий отдачи, рассчитанный на основе коэффициента возмещения капитала. Результаты показывают, что рентабельность основной деятельности изменилась с 14,16% в 2021 году до 3,03% в 2022 году и составила 6,20% в 2025 году. Интенсивность капитальных вложений изменилась с 5,78% выручки в 2020 году до 0,25% в 2025 году. Расчётная инновационно-инвестиционная отдача за 2020–2025 годы составила –0,141, что ниже порогового значения 0,255, рассчитанного при предполагаемой стоимости капитала 22% и десятилетнем сроке полезного использования оборудования. Декомпозиция по каналам показывает, что основное влияние на формирование более низкого значения отдачи оказал канал производственной себестоимости, тогда

как канал расходов периода внёс положительный вклад. Вместе с тем открытая финансовая отчётность содержит ограниченную детализацию данных о доле новых продуктов, расходах на обучение персонала, испытания и сертификацию продукции, поэтому в анализе использованы финансовые прокси-показатели и сценарные допущения. В статье рекомендуется дальнейшее развитие системы мониторинга, связывающей обновление оборудования с динамикой рентабельности, структурой затрат и измеримыми инновационными результатами.

Ключевые слова: кабельная промышленность, инновационно-инвестиционная деятельность, «Uzkabel», критерий отдачи, рентабельность основной деятельности, капитальные вложения, канал производственной себестоимости.

KIRISH

Kabel sanoati energetika, qurilish, telekommunikatsiya va sanoat infratuzilmasini zarur mahsulotlar bilan ta'minlovchi muhim tarmoqlardan biri hisoblanadi. Mazkur tarmoqda investitsiyalar samaradorligi nafaqat ishlab chiqarish quvvatlarining kengayishi, balki yangi uskunalarni o'zlashtirish, mahsulot sifatini oshirish, material sarfini maqbullashtirish, energiya tejamkorligini ta'minlash hamda ishlab chiqarish tannarxini samarali boshqarish bilan ham belgilanadi. Shu sababli moliyaviy natijalarni investitsiya hajmi bilan o'zaro bog'liq holda tahlil qilish va investitsiyalar amalga oshirilgandan keyin rentabellik dinamikasidagi o'zgarishlarni aniqlash muhim ahamiyat kasb etadi.

Innovatsion ko'rsatkichlarni baholashda Oslo qo'llanmasi innovatsiyani mahsulot yoki jarayonda amaliyotga joriy etilgan yangilik bilan bog'laydi hamda uni o'lchashda korxonaning innovatsion faoliyati va erishilgan natijalarni alohida baholashni tavsiya etadi [5]. Kabel sanoati korxonalari bo'yicha olib borilgan empirik tadqiqotlarda ham investitsion qarorlar, ochiq innovatsiya amaliyotlari va korxona samaradorligi o'rtasidagi bog'liqlik yoritilgan [4]. Shu bilan birga, innovatsion faoliyatga oid ayrim ko'rsatkichlar korporativ ochiq hisobotlarda turli darajada yoritilishi mumkin. Bunday sharoitda mavjud moliyaviy ko'rsatkichlar asosida dastlabki baholashni amalga oshirish, foydalanilgan ma'lumotlarning qamrovini aniq ko'rsatish hamda natijalarni mavjud axborot doirasida ehtiyotkorlik bilan talqin qilish maqsadga muvofiq.

Maqolaning maqsadi - "Uzkabel" AJ QKning 2020–2025-yillardagi moliyaviy dinamikasini tahlil qilish, innovatsion-investitsion qaytim ko'rsatkichini chegaraviy qiymat bilan qiyoslash hamda aniqlangan natijaning shakllanishiga ta'sir etuvchi xarajat kanallarini ajratib baholashdan iborat. Tadqiqot savoli quyidagicha shakllantiriladi: investitsiya jadalligi va asosiy faoliyat rentabelligi dinamikasi o'zaro bog'liq holda tahlil qilinganda, korxona investitsiyalarining samaradorligi bo'yicha qanday ilmiy xulosalarni shakllantirish mumkin?

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Korxona samaradorligini baholashda resurslar, tashkiliy qobiliyatlar va moliyaviy natijalar o'rtasidagi o'zaro bog'liqlik muhim ahamiyat kasb etadi. Barney [2] raqobat ustunligini korxona resurslari va ularning o'ziga xos xususiyatlari bilan izohlasa, Teece, Pisano va Shuen [1] texnologik hamda bozor sharoitlaridagi o'zgarishlarga moslashishda dinamik qobiliyatlarining alohida ahamiyatini ta'kidlaydi. Mazkur nazariy yondashuvlar kabel ishlab chiqarish korxonalarida yangi uskunalarni xarid qilish bilan bir qatorda, ularni texnologik jarayonlarga samarali integratsiya qilish, ishlab chiqarish jarayonlarini moslashtirish hamda xodimlarning tegishli bilim va malakasini rivojlantirish muhimligini ko'rsatadi.

Nguyen va hammualliflar [4] Vyetnam sim va kabel bozoridagi o'nta korxonaning 2017–2020-yillardagi faoliyatini **Data Envelopment Analysis (DEA)** va **Malmquist indeks**lari yordamida o'rgangan. Tadqiqot korxonalarning foydalilik ko'rsatkichlari bilan bir qatorda, texnik va texnologik samaradorlik hamda innovatsion imkoniyatlarini kompleks baholash muhimligini ko'rsatadi. Mazkur yondashuv bir nechta korxonalar faoliyatini o'zaro qiyoslashda samarali vosita hisoblanadi. Shu bilan birga, alohida korxonaning uzoqroq davrdagi investitsiya qaytimini uning moliyaviy hisobotlari bilan o'zaro bog'liq holda baholashda vaqt qatorlari tahlilidan qo'shimcha foydalanish maqsadga muvofiq.

Moliyaviy ko'rsatkichlarni strategik natijalar bilan o'zaro bog'lash masalasida Kaplan va Norton [6] moliyaviy maqsadlarni ichki jarayonlar, mijozlar, shuningdek, o'rganish va rivojlanish ko'rsatkichlari bilan yagona tizim doirasida kuzatish muhimligini ta'kidlaydi. Mazkur maqolada ushbu tamoyil amaliy tahlil sharoitiga moslashtiriladi: investitsiya jadalligi va rentabellik ko'rsatkichlari bilan bir qatorda, ishlab chiqarish tannarxi, davr xarajatlari, uskunalarning eskirish darajasi hamda ochiq ma'lumotlarning qamrov darajasi ham kompleks ravishda hisobga olinadi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Tadqiqot obyekti - “Uzkabel” AJ QK, tahlil davri esa **2020–2025-yillarni** qamrab oladi. Tadqiqotning axborot bazasini emitentning yillik hisobotlari hamda moliyaviy natijalar to'g'risidagi ochiq ma'lumotlari tashkil etadi [3]. Ko'rsatkichlar korxonaning yillik hisobotlari asosida shakllantirilib, qiyosiy tahlilni ta'minlash maqsadida sof tushumga nisbatan ulushlarda ifodalanadi.

Tadqiqot natijalarining reprezentativligini ta'minlash va taklif etilgan baholash yondashuvini amaliy jihatdan sinovdan o'tkazish maqsadida korxonaning innovatsion-investitsion faoliyatiga oid shakllantirilgan kuzatuv birliklari va moliyaviy ko'rsatkichlar umumiy majmuasidan 10 foizlik tanlanma ajratilib, batafsil tahlil qilish uchun foydalanildi.

2020–2025-yillarni qamrab oluvchi kuzatuv davri nisbatan qisqa bo'lganligi sababli, mazkur maqolada murakkab regressiya modellaridan asosiy dalillash vositasi sifatida foydalanilmaydi va tavsifiy-dagnostik tahlilga ustuvor ahamiyat beriladi.

Birinchi bosqichda asosiy faoliyat rentabelligi, kapital qo'yilmalar jadalligi va xarajatlar tarkibi o'zaro qiyoslanadi. Investitsiya jadalligi kapital qo'yilmalar, asosiy vositalar hamda tugallanmagan qurilish bilan bog'liq investitsion o'zgarishlarning sof tushumga nisbati sifatida aniqlanadi. Asosiy faoliyat rentabelligi esa asosiy faoliyat natijasining sof tushumga nisbati orqali baholanadi. Ishlab chiqarish tannarxi, davr xarajatlari va boshqa operatsion daromadlarning sof tushumdagi ulushi rentabellikni shakllantiruvchi asosiy tarkibiy kanallar sifatida ko'rib chiqiladi. Ikkinchi bosqichda innovatsion-investitsion qaytim quyidagi umumiy nisbat orqali ifodalanadi:

$$Q = \Delta\pi / \Sigma J$$

Bu yerda:

$\Delta\pi$ - tanlangan vaqt oralig'ida asosiy faoliyat rentabelligining o'zgarishi;

ΣJ - mazkur davr uchun jamlangan investitsiya jadalligi.

Ushbu maqolada davriy qaytimni hisoblashda asosiy faoliyat rentabelligining 2020-yildagi **8,61 foizdan** 2025-yildagi **6,20 foizgacha** o'zgarishi hamda 2020–2024-yillardagi investitsiya jadalligining jami **17,13 foiz punkt** miqdori asos sifatida olinadi. Natijada $Q = -0,141$ qiymat hosil bo'ladi. Mazkur ko'rsatkich investitsiya jadalligiga nisbatan rentabellik dinamikasini ifodalaydi, biroq investitsiyalarning rentabellikka bevosita sababiy ta'sirini alohida empirik tahlilsiz mustaqil ravishda belgilamaydi.[1] Uchinchi bosqichda hisoblangan natija chegaraviy qaytim bilan qiyoslanadi. Chegaraviy qaytim kapitalni qoplash koeffitsiyenti asosida quyidagicha hisoblanadi:

$$Q^* = r(1 + r)^T / [(1 + r)^T - 1]$$

Bu yerda:

r - kapital qiymati yoki diskont stavkasi;

T - uskunaning foydali xizmat muddati.

Asosiy ssenariyda $r = 0,22$ va $T = 10$ yil deb qabul qilinib, $Q^* = 0,255$ chegaraviy qiymat hosil qilinadi. Ushbu parametrlar tahlil uchun qabul qilingan ssenariy qiymatlari bo'lib, moliyalashtirish shartlari va uskunaning foydali xizmat muddati o'zgarganda chegaraviy qaytim ham tegishli ravishda o'zgarishi hisobga olinadi.[4]

To'rtinchi bosqichda qaytim ko'rsatkichi ishlab chiqarish tannarxi, davr xarajatlari va boshqa daromadlar kanallari bo'yicha dekompozitsiya qilinadi. Bunda **-0,231, +0,086 va +0,005** qiymatlar sof tushumga nisbatan hisoblangan tegishli kanallarning hissasini ifodalaydi. Ochiq moliyaviy hisobotlarda yangi mahsulotlar ulushi, xodimlarni o'qitish, mahsulotlarni sinash va sertifikatlash bilan bog'liq xarajatlar alohida ko'rsatkichlar sifatida muntazam yoritilmaganligi sababli, kengaytirilgan qaytimning ayrim tarkibiy qismlarini baholash imkoniyatlari mavjud ochiq ma'lumotlar doirasida shakllantiriladi. Shu bois tahlil natijalarida moliyaviy hisobotlar bilan tasdiqlangan ko'rsatkichlar hamda muallif tomonidan amalga oshirilgan metodik hisob-kitoblarda o'zaro farqlangan holda taqdim etiladi.

TAHLIL VA NATIJALAR

2020–2025-yillardagi asosiy ko'rsatkichlar korxonaning moliyaviy natijalarida turlicha dinamika kuzatilganini ko'rsatadi. Asosiy faoliyat rentabelligi 2021-yilda **14,16 foizni** tashkil etgan bo'lsa, 2022-yilda **3,03 foiz** darajasida shakllangan, 2023-yilda esa **8,39 foizga** yetgan. Keyingi ikki yil davomida mazkur ko'rsatkich nisbatan o'zgarib, 2025-yilda **6,20 foizni** tashkil etgan. Shu davrda kapital qo'yilmalar jadalligi 2020-yildagi **5,78 foizdan** 2025-yilda **0,25 foiz** darajasiga o'zgargan. Mazkur ko'rsatkichlar asosiy faoliyat rentabelligidagi o'zgarishlar bilan investitsion faollik dinamikasini o'zaro bog'liq holda kompleks tahlil qilish muhimligini ko'rsatadi (1-jadval).

1-jadval

“Uzkabel” AJ QKning 2020–2025-yillardagi asosiy moliyaviy va investitsion ko'rsatkichlari¹

Yil	Asosiy faoliyat rentabelligi, %	Kapital qo'yilmalar jadalligi, %	Tannarx ulushi, %	Davr xarajatlari ulushi, %	Asosiy vositalar eskirishi, %
2020	8,61	5,78	83,83	7,75	71,49
2021	14,16	4,61	82,84	5,15	65,68
2022	3,03	2,94	91,92	5,56	54,22
2023	8,39	3,24	86,38	5,47	60,49
2024	7,46	0,56	87,30	5,43	59,40
2025	6,20	0,25	87,79	6,27	66,05

1-jadval ma'lumotlariga ko'ra, 2022-yil ko'rsatkichlari boshqa yillarga nisbatan sezilarli farqlanadi: ishlab chiqarish tannarxining sof tushumdagi ulushi **91,92 foizni** tashkil etgan, asosiy faoliyat rentabelligi esa **3,03 foiz** darajasida shakllangan. 2023-yilda rentabellik **8,39 foizgacha** yaxshilangan bo'lsa, 2025-yilda tannarx ulushi **87,79 foiz**, asosiy vositalarning eskirish darajasi esa **66,05 foizni** tashkil etgan. Mazkur dinamika uskunalarning texnik holati, xomashyo narxlari, ishlab chiqarish samaradorligi va zaxiralar aylanuvchanligi kabi omillarni yanada chuqurroq tahlil qilish maqsadga muvofiqligini ko'rsatadi. Shu bilan birga, asosiy vositalarning eskirish darajasi texnologik holatni baholashning yagona mezonini hisoblanmaydi, balki investitsion diagnostika jarayonida hisobga olinadigan qo'shimcha indikator sifatida qaralishi lozim.

Investitsion dinamika ham alohida ahamiyatga ega. Kapital qo'yilmalar jadalligi 2020-yildagi **5,78 foizdan** 2025-yilda **0,25 foiz** darajasiga o'zgargan bo'lib, bu sof tushumga nisbatan kapital sarflari ulushining sezilarli darajada qisqarganini ko'rsatadi. Shu bilan birga, 2024–2025-yillarda investitsiya jadalligining nisbatan past darajada shakllanishi kelgusida ishlab chiqarish quvvatlarini rivojlantirish va texnologik yangilanish jarayonlariga ta'sir ko'rsatishi mumkin. Mazkur bog'liqlikni yanada aniq baholash uchun uskunalarning yosh tarkibi, mehnat va ishlab chiqarish unumdorligi, texnologik to'xtashlar, energiya sarfi hamda mahsulot sifati ko'rsatkichlarini moliyaviy ma'lumotlar bilan o'zaro bog'liq holda tahlil qilish maqsadga muvofiq.

2020–2025-yillar uchun hisoblangan innovatsion-investitsion qaytim **–0,141** ni tashkil etdi. Mazkur natija tahlil davrida asosiy faoliyat rentabelligining **2,41 foiz punktga** o'zgargani hamda investitsiya jadalligining jamlangan qiymati **17,13 foiz punkt**ni tashkil etgani asosida shakllangan. Ikki yillik o'rtacha rentabellik ko'rsatkichlari asosida silliqlangan hisob-kitobda qaytim **–0,275** ga teng bo'lgan. Kengaytirilgan hisob-kitoblarda esa ushbu ko'rsatkich **–0,109 dan –0,129 gacha** bo'lgan oraliqda shakllangan. Variantlar o'rtasidagi tafovut natijalarning hisoblash tarkibi va vaqt lagiga sezgirligini ko'rsatadi. Shu bilan birga, barcha hisoblash variantlarida qaytim ko'rsatkichi **0 dan past darajada** shakllangan bo'lib, bu investitsion xarajatlari va rentabellik dinamikasi o'rtasidagi bog'liqlikni qo'shimcha omillar bilan birgalikda chuqurroq tahlil qilish zarurligini ko'rsatadi (2-jadval).

2-jadval

“Uzkabel” AJ QK innovatsion-investitsion qaytimi va uning tarkibiy kanallari bo'yicha baholash natijalari²

Baholash ko'rsatkichi	Qiymat	Talqin
Davr qaytimi, 2020–2025	–0,141	Rentabellik o'zgarishi / investitsiya jadalligi yig'indisi
Silliqlangan qaytim	–0,275	Ikki yillik o'rtacha rentabellik asosidagi hisob
Kengaytirilgan qaytim	–0,109...–0,129	Qo'shimcha xarajatlarni hisobga oluvchi variantlar
Chegaraviy qaytim Q*	0,255	r = 22%, T = 10 yil ssenariysi
Tannarx kanali hissasi	–0,231	Salbiy asosiy kanal
Davr xarajatlari kanali hissasi	+0,086	Ijobiy hissa
Boshqa daromadlar kanali hissasi	+0,005	Kichik ijobiy hissa

1 Asosiy moliyaviy ko'rsatkichlar korxona hisobotlari asosida muallif ishlanmasi.

2 Muallif ishlanmasi.

2-jadval ma'lumotlaridan ko'rinadiki, hisoblangan qaytim ko'rsatkichi tanlangan **0,255** chegaraviy qiymatdan past darajada shakllangan. Chegaraviy qaytim investitsiyaning o'zini qoplashi uchun zarur bo'lgan minimal natijani ifodalovchi ssenariy mezoni hisoblanadi va u korxonaning amaldagi bank foiz stavkasi yoki buxgalteriya rentabelligi bilan aynan bir xil tushuncha emas. Shu sababli mazkur natija investitsiyalarning mutlaq samarasizligini anglatmaydi, balki kuzatilgan davrda rentabellik dinamikasi investitsiya jadalligini to'liq qoplash darajasiga yetmaganini ko'rsatuvchi diagnostik indikator sifatida talqin qilinadi.

Xarajat kanallari bo'yicha dekompozitsiya tahlilining muhim natijalaridan biridir. Tannarx kanalining hisssasi **-0,231**, davr xarajatlari kanalining hisssasi **+0,086**, boshqa daromadlar kanalining hisssasi esa **+0,005** ni tashkil etgan. Bu natijalar umumiy qaytimning shakllanishiga asosan ishlab chiqarish tannarxi omili ta'sir ko'rsatganini, davr xarajatlari kanali esa ijobiy hissa qo'shganini ko'rsatadi. Shu bois boshqaruv qarorlarini faqat umumiy xarajatlarni qisqartirish choralariga qaratmasdan, material sarfi, texnologik chiqindilar, energiya iste'moli, uskunalar unumdorligi, zaxiralar aylanishi va mahsulot portfelini alohida tahlil qilish maqsadga muvofiq.

Boshqa moliyaviy ko'rsatkichlar ham tahlil uchun muhim diagnostik kontekstni shakllantiradi. Zaxiralarning aylanish davri 2020-yildagi **104,8 kundan** 2025-yilda **125,8 kungacha** uzaygan, aktivlar aylanuvchanligi esa 2023-yildagi **2,12 martadan** 2025-yilda **1,94 martaga** o'zgargan. Shu bilan birga, joriy likvidlik koeffitsiyenti 2025-yilda **2,54** ni tashkil etgan, mutlaq likvidlik koeffitsiyenti esa **0,04** darajasida shakllangan. Mazkur ko'rsatkichlar aylanma mablag'lar tarkibi va zaxiralar aylanish tezligi investitsion qarorlarni moliyalashtirish imkoniyatlariga ta'sir ko'rsatishi mumkinligini anglatadi. Ushbu bog'liqlikni aniqroq baholash uchun qo'shimcha operatsion ma'lumotlardan foydalanish maqsadga muvofiq.

Tushum dinamikasi ham nominal va real o'zgarishlarni alohida baholash zarurligini ko'rsatadi. Korxonaning nominal sof tushumi 2020-yildagi **974,2 mlrd so'mdan** 2024-yilda **1 745,4 mlrd so'mgacha** oshgan, 2025-yilda esa **1 663,6 mlrd so'm** darajasida shakllangan. Biroq nominal tushumning o'sishi ishlab chiqarish hajmi yoki samaradorlikning aynan shu miqdorda oshganini bevosita anglatmaydi. Kabel ishlab chiqarishda mis va boshqa xomashyo narxlari, valyuta kursi hamda umumiy sanoat narxlari dinamikasi ham moliyaviy natijalarga ta'sir ko'rsatishi mumkin. Shu bois investitsion natijalarni baholashda narx omillarini hisobga olish hamda fizik ishlab chiqarish ko'rsatkichlarini moliyaviy ma'lumotlar bilan birgalikda tahlil qilish maqsadga muvofiq.

Rentabellik tarkibi bo'yicha 2021-yildagi nisbatan yuqori natijadan so'ng 2022-yilda rentabellik darajasining o'zgarishi ishlab chiqarish tannarxining sof tushumdagi ulushi ortishi bilan mos keladi. 2022-yilda tannarx ulushi **91,92 foizni** tashkil etib, 2021-yildagi **82,84 foizga** nisbatan **9,08 foiz punktga** yuqori bo'lgan. Keyingi davrda tannarx ulushi 2023-yilda **86,38 foiz** darajasiga o'zgargan, 2025-yilda esa **87,79 foizni** tashkil etgan. Bu holat tannarx dinamikasini bir necha yillik davr kesimida izchil kuzatish muhimligini ko'rsatadi. Shu sababli boshqaruv qarorlarini shakllantirishda alohida bir yil natijasiga emas, balki tannarx, ishlab chiqarish hajmi, rentabellik va investitsion faollikning ko'p yillik o'zaro dinamikasiga tayangan holda baholash maqsadga muvofiq.

XULOSA VA TAKLIFLAR

"Uzkabel" AJ QKning 2020–2025-yillardagi ko'rsatkichlari innovatsion-investitsion faoliyat samaradorligini kompleks yondashuv asosida baholash muhimligini ko'rsatadi. Asosiy faoliyat rentabelligi 2021-yilda **14,16 foizni** tashkil etgan bo'lsa, 2022-yilda **3,03 foiz** darajasida shakllangan va 2025-yilda **6,20 foizni** tashkil etgan. Kapital qo'yilmalar jadalligi esa 2020-yildagi **5,78 foizdan** 2025-yilda **0,25 foiz** darajasiga o'zgargan. Mazkur dinamika investitsion faollik va rentabellik ko'rsatkichlarini o'zaro bog'liq holda muntazam monitoring qilish maqsadga muvofiqligini ko'rsatadi.

Davr qaytimi **-0,141**, silliqlangan qaytim **-0,275**, kengaytirilgan qaytim esa **-0,109 dan -0,129 gacha** bo'lgan oraliqda baholangan. Asosiy ssenariyda kapital qiymati **22 foiz** va uskunaning foydali xizmat muddati **10 yil** deb qabul qilinganda, chegaraviy qaytim **0,255** ni tashkil etadi. Hisoblangan qaytim ko'rsatkichlarining 0 dan past yoki chegaraviy mezondan quyi darajada shakllanishi kuzatilgan davrda rentabellik dinamikasi investitsiya jadalligini to'liq qoplash darajasiga yetmaganini ko'rsatadi. Shu sababli kelgusi investitsiya qarorlarida uskunalarni yangilash muddatlari, investitsiya hajmi va kutilayotgan rentabellik natijalarini o'zaro muvofiqlashtirish maqsadga muvofiq.

Kanallar bo'yicha tahlil natijalariga ko'ra, umumiy qaytimning shakllanishiga ishlab chiqarish tannarxi kanali asosiy ta'sir ko'rsatgan: tannarx kanali hisssasi **-0,231**, davr xarajatlari hisssasi **+0,086**, boshqa daromadlar hisssasi esa **+0,005** ni tashkil etgan. Shu bois modernizatsiya va investitsiya qarorlarini ishlab chiqarish jarayonlari, material va energiya sarfi, texnologik chiqindilar hamda zaxiralar aylanishi bilan bog'liq holda rejalashtirish, shuningdek, ushbu ko'rsatkichlarni doimiy monitoring tizimiga kiritish maqsadga muvofiq. Bunday yondashuv xarajatlarni tarkibini maqbullashtirish va innovatsion-investitsion faoliyat samaradorligini bosqichma-bosqich oshirishga xizmat qiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. **Barney J.** Firm Resources and Sustained Competitive Advantage / J. Barney // *Journal of Management*. – 1991. – Vol. 17. – № 1. – P. 99–120. – DOI: <https://doi.org/10.1177/014920639101700108>.
2. **Bobojonova Z.** Экономическое регулирование способов разработки по закачке воды на разведанных месторождениях / Z. Bobojonova // *Общество и инновации*. – 2021. – Т. 2. – № 11/S. – С. 37–41. – DOI: <https://doi.org/10.47689/2181-1415-vol2-iss11/S-pp37-41>.
3. **Kaplan R.S., Norton D.P.** Having Trouble with Your Strategy? Then Map It / R.S. Kaplan, D.P. Norton // *Harvard Business Review*. – 2000. – Vol. 78. – № 5. – P. 167–176. – URL: <https://hbr.org/2000/09/having-trouble-with-your-strategy-then-map-it>.
4. **Nguyen P.-H., Nguyen T.-L., Wang C.-N., Vu M.-D., Nguyen L.-A.T., Pham H.-A., Pham M.-A.T., Le H.-Q.** Linking Investment Decisions Based on Firm Performance and Open Innovation Practices in Vietnam's Wire and Cable Market Using Data Envelopment Analysis Models / P.-H. Nguyen, T.-L. Nguyen, C.-N. Wang [et al.] // *Journal of Open Innovation: Technology, Market, and Complexity*. – 2023. – Vol. 9. – № 2. – Article 100080. – DOI: <https://doi.org/10.1016/j.joitmc.2023.100080>.
5. **OECD/Eurostat.** Oslo Manual 2018: Guidelines for Collecting, Reporting and Using Data on Innovation. – 4th ed. – OECD Publishing, 2018. – DOI: <https://doi.org/10.1787/9789264304604-en>.
6. **Teece D.J., Pisano G., Shuen A.** Dynamic Capabilities and Strategic Management / D.J. Teece, G. Pisano, A. Shuen // *Strategic Management Journal*. – 1997. – Vol. 18. – № 7. – P. 509–533. – DOI: [https://doi.org/10.1002/\(SICI\)1097-0266\(199708\)18:7%3C509::AID-SMJ882%3E3.0.CO;2-Z](https://doi.org/10.1002/(SICI)1097-0266(199708)18:7%3C509::AID-SMJ882%3E3.0.CO;2-Z).
7. **“Uzkabel” AJ QK.** 2020-yil yakunlari bo'yicha yillik hisobot [Elektron resurs]. – OpenInfo, 2021. – URL: <https://openinfo.uz/en/reports/jsc/annual/3386>.

muhandislik **& iqtisodiyot**

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir Alibekov

Sahifalovchi va dizayner: Abdurahmon Qurbonov

2026. № 10

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali 26.06.2023-yildan
O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi
Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan
№S-5669245 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: №095310.

**Manzilimiz: Toshkent shahri Yunusobod
tumani 15-mavze 19-uy**

+998 93 718 40 07

<https://muhandislik-iqtisodiyot.uz/index.php/journal>

t.me/yait_2100